

TOIMINTAKERTOMUS

2020

Luetaan yhdessä -verkosto

SISÄLLYSLUETTELO

Toiminnanjohtajan terveiset: Vaikea ja voimakas vuosi 2020.....3
Tärkeitä lukuja vuodelta 2020 5
Toiminnan esittely.....6
Tavoitteet ja tulokset.....7
Aktiivisia toiminnan naisia.....9
Oppimista omaa elämää varten.....9
Vapaaehtoistyötä yli sukupolvien.....10
Aistit auki uudelle kielelle.....11
Sanapohdintoja ja teekestihaaveita.....12
"Puhu rohkeasti tavallisista asioista".....13
Yhteisiä tavoitteita ja merkityksellisyyden tunnetta.....14
Yhteistyökumppanit ja vaikuttamisen kanavat.....15
Yhteistyökumppanien kommentteja.....16
Yhteisön voima kannatteli poikkeusoloissa 17
Kohtaamisia etänä: koronavuoden valopilkku 19
Etäryhmissä opittuja käytäntöjä 20
Uudet materiaalit.....21
Verkoston yhteinen digiloikka: webinaareja ja etäfestarit.....22
Viestintä.....24
Hallinto.....26
Runotervehdys.....27

Kansi: Lahden Luetaan yhdessä -ryhmän opiskelijoita, kuva Jaana Maaninka

TOIMINNANJOHTAJAN TERVEISET: VAIKEA JA VOIMAKAS VUOSI 2020

Vuoden 2020 vedenjakajapäivä oli 12.3. Sen päivän jälkeen kaikki muuttui. Valtioneuvosto antoi ohjeistuksen, jossa kehotettiin välttämään kaikkia ei-välttämättömiä kokoontumisia ja sosiaalisia kontakteja koronaviruksen tartuntariskin vuoksi. Yhdessä yössä koko yhteiskunta sulkeutui lähes kokonaan, järjestömaailma mukaan luettuna. Myös Luetaan yhdessä -verkoston 72 opetusryhmää jäi tauolle toiminnastaan määrittelemättömäksi ajaksi. Kaikki toimijat työntekijöistä vapaaehtoisiin ja yhteistyökumppaneihin istahtivat kodeissaan eri puolella suomea tietokoneidensa ääreen miettimään, mitäs sitten tehdään...

Ensiksi piti keksiä, kuinka olisimme yhteydessä toisiimme jatkossa. Opeteltiin Zoomia ja läheteltiin sähköpostitse kokouskutsuja. Kevätaurinko houkutteli lounastauolla ruokailun sijaan kävelylenkille. Työkavereiden kasvot vaihtuivat samaan tyyppiin, jonka kanssa aikaisemmin vietti vapaa-aikansa, ja yhtäkkiä aamuisin saattoi unohtaa harjata hiuksensa ennen tiimipalavereita.

Mielen valtasivat monilta osin myös huolet. Huoli siitä, kuinka pysyisimme terveenä. Huoli siitä, kuinka tärkein kohderyhmämme, vain vähän suomea osaavat opiskelijat, saavat tietoa jatkuvasti muuttuvasta yhteiskunnallisesta tilanteesta. Kuinka säilytämme uskomattoman upean vapaaehtoistyöntekijäresurssimme nyt, kun viikoittainen opetus on keskeytettynä? Miten yhteistyökumppanimme tässä tilanteessa toimivat, ja kuinka saamme järjestöt organisoitua täydentämään toisiaan päällekkäisyyksiä välttäen?

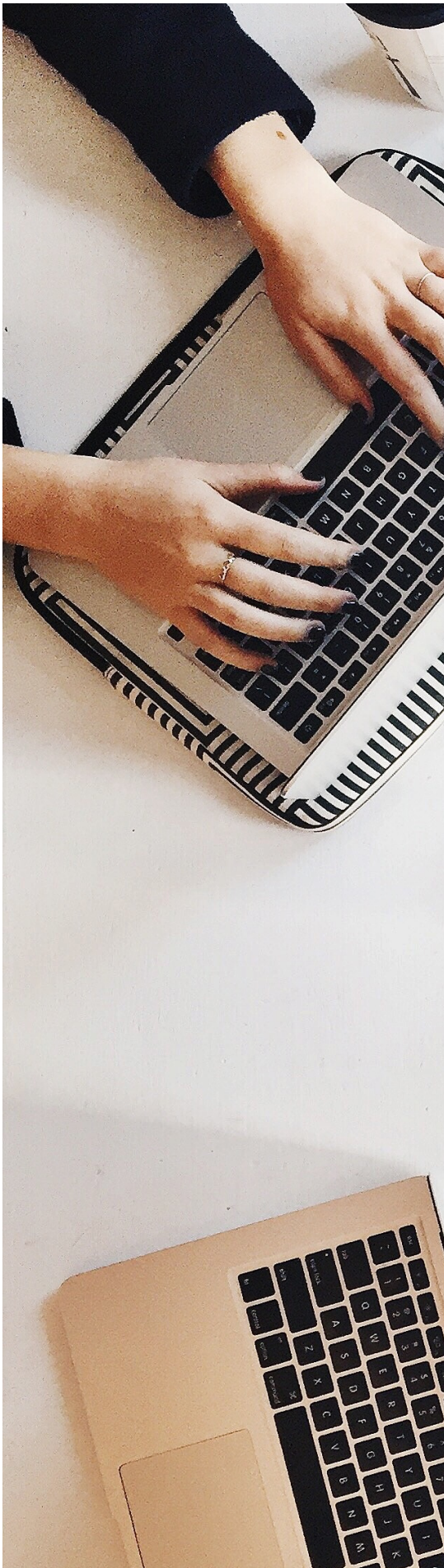
Järjestettävien asioiden vuori näytti vaikealta ylittää, mutta me Luetaan yhdessä -verkoston toimijat päätimme silti kääriä yhdessä hihat ja ryhtyä toimeen. ”Mitä tahansa tapahtuukin, toimintamme jatkuu tavalla tai toisella”, mietimme ja aloimme ideoida tulevaa. Järjestäydyimme digiajassa uudelleen, pilotoimme opetusta eri metodeilla ja sovelluksilla sekä kokosimme kokemuksiamme yhteen. Jo kesällä oli hahmottunut selkeä kuva siitä, miten vuosien varrella toimivaksi hiottu Luetaan yhdessä -konsepti olisi parhaalla mahdollisella tavalla sovellettavissa myös etäopetustyöhön.

Kesän loppuun mennessä meillä oli valmiina askelmerkit sille, kuinka etäopetustoimintaa laajennettaisiin syksyn aikana. Alkusyksystä organisoimme ryhmät, teimme ryhmille oppimateriaalit ja koulutimme vapaaehtoistyöntekijöitämme etäopetuksen saloihin. Syksyn aikana onnistuimme käynnistämään yhteensä yhdeksän etäopetusryhmää, joilla saavutimme yli 1350 asiakaskohtaamista.

Taaksepäin katsoessani vuotta 2020 mieleni täyttää suurilta osin kiitollisuus. Olen kiitollinen siitä, kuinka saimme yhdessä oppia, kehittyä, innostua ja voimaantua. Huomasimme jälleen, kuinka suuri voima yhteistyössä on ja kuinka vaikeudet ovat selätettävissä yhteisellä tahdolla ja tavoitteella. Tuo onnistumisen henki huokuu myös vuosikertomuksestamme.

Seuraavilta sivuilta voit lukea upeita henkilökuvia opiskelijoistamme ja vapaaehtoistyöntekijöistämme. Saat lisätietoa myös hienoista yhteistyökumppaneistamme, jotka pelottomasti lähtivät toteuttamaan uutta kanssamme. Lisäksi voit lukea tarmokkaista työntekijöistämme, jotka olivat mahdollistamassa viime vuoden saavutuksia. Olen suunnattoman ylpeä teistä kaikista. Kiitos suuresta panoksestanne yhteisen tavoitteemme eteen.

Henna-Maija Syrjälä

TÄRKEITÄ LUKUJA VUODELTA 2020

524
vapaaehtoista

2817
opiskelijaa

72
kontaktiryhmää

9
etäryhmää

7002
opetuskohtaamis-
kertaa

62+
yhteistyökumppania

15
koulutusta

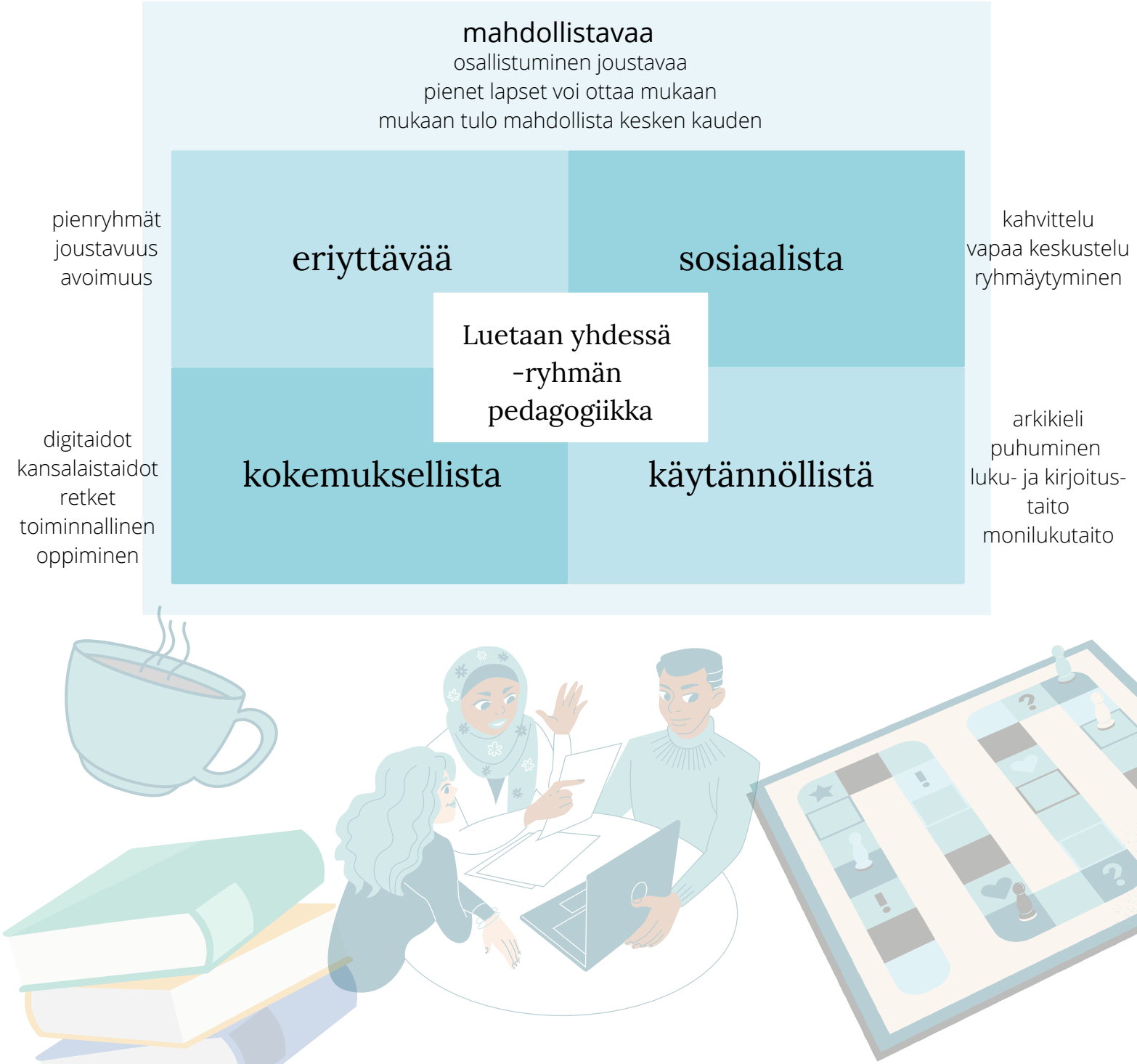
3
työntekijää

13
uutta materiaalia

TOIMINNAN ESITTELY

Luetaan yhdessä on valtakunnallinen verkosto, joka tukee maahan muuttaneiden, erityisesti naisten, kielen oppimista ja kotoutumista. Rennot matalan kynnyksen ryhmät toivottavat kielen oppijat ja heidän lapsensa tervetulleiksi. Ryhmät on tarkoitettu kotivanhemmille, senioreille, luku- ja kirjoitustaitoa harjoitteleville ja muille Suomeen muuttaneille ihmisille. Toiminta on avointa ja siihen voi sitoutua omaan elämäntilanteeseen sopivalla tavalla. Jokaisessa ryhmässä on useita vapaaehtoisia ohjaajia auttamassa kielen oppijoita.

TAVOITTEET JA TULOKSET

Toiminnalle asetettiin vuodelle 2020 kolme päätavoitetta: parantaa opetukseen osallistuvien henkilöiden suomen kielen taitoa, parantaa luku- ja kirjoitustaitoaan harjoittavien osallistujien valmiuksia luku- ja kirjoitustaidon omaksumiseen sekä parantaa osallistuvien henkilöiden sosiaalista toimintakykyä ja osallisuutta. Tämän lisäksi toiminnalle asetettiin erityisesti opetuksen sisältöjä koskevia alatavoitteita, joilla pyrittiin muun muassa lisäämään osallistujien yhteiskunta- ja kulttuurintuntemusta, tietoja suomalaisesta koulutusjärjestelmästä ja työelämästä, sekä edistää kaksisuuntaista integraatiota ja toimintaan osallistuvien henkilöiden tietoteknisiä perustaitoja.

Määrällisiin tuloksiin koronan aiheuttama keskeytys oli luonnollisesti merkittävä: Kohtaamisten kokonaismäärä putosi huomattavasti edellisen vuoden (2019) 23 600 kohtaamisesta 7002 kohtaamiseen vuonna 2020. Vuoden aikana 72 kontaktiopetusryhmää kokoontui yhteensä 883 kertaa keräten yhteensä 5651 kohtaamiskertaa opiskelijoiden kanssa.

Kevään aikana kontaktiryhmät ehtivät kokoontua vain hieman yli kahden kuukauden ajan ennen yhteiskunnan sulkua. Syksyllä osa ryhmistä pystyi kokoontumaan lähes koko lukukauden normaaliin tapaan, mutta esimerkiksi Uudellamaalla, Pirkanmaalla ja Varsinais-Suomessa, joissa suuri osa kontaktiryhmistämme kokoontuu, ryhmät olivat tauolla.

Vuoden 2020 laadullisissa tuloksissa onnistuttiin kuitenkin erinomaisesti poikkeusvuoden aiheuttamista muutoksista huolimatta. Tärkein havainto tuloksissa suhteessa tavoitteisiin on, että tavoitteessamme suomen kielen oppimistuloksista saavutimme samat tulokset kuin aikaisempina vuosina. Samoin kuin vuonna 2019, myös vuonna 2020 ryhmät raportoivat, että 97 % säännöllisesti toimintaan osallistuneista kehitti suomen kielen taitoaan joko huomattavasti tai jonkun verran.

Huomattavasti edistyneiden osuus oli hieman edellisvuotta vähäisempää (-3 %), mutta henkilöiden, joiden ei arvioitu edistyneen lainkaan, osuus pysyi samana (3 %).

Samoin tulosten kannalta ilahduttavaa oli se, että luku- ja kirjoitustaitoaan harjoittavat opiskelijat, jotka pystyivät käymään säännöllisesti opetuksessa vuoden aikana, kehittyivät luku- ja kirjoitustaidossaan edellisvuosien tapaan. 76 % näistä henkilöistä kehittyi taidoissaan opetuksen aikana.

Toiminnalla kyettiin edistämään osallisuutta: 28 % säännöllisesti opetukseen osallistuneista opiskelijoista osoitti lisääntynyttä osallisuutta vuoden aikana. 14 % säännöllisesti osallistuneista sai työ-, harjoittelu-, tai opiskelupaikan. Osallisuuteen kannustetaan suosimalla toiminnallisia oppimismenetelmiä ja hyödyntämällä vapaata seurustelua ja kahvitaukoja opetuksen aikana. Koronan vuoksi kahvitauot vähentyivät raportointivuonna, niitä hyödynsi poikkeuksellisesti vain 68 % ryhmistä. Ryhmistä 45 % käytti pelejä, 19 % leikkejä, 32 % musiikkia sekä 10 % tanssimista osana opetusta.

"Ensimmäisen kerran voitin pelkoni puhua."
etäryhmän opiskelija

Kun kokoontumiskertoja oli vuoden aikana huomattavasti vähemmän kuin aikaisempina vuosina, ei ryhmissä ehditty myöskään käsitellä kaikkia tavoitteiden mukaisia aiheita. 77 % opetusryhmistä käsitteli vuoden aikana opetuksessaan suomalaisen yhteiskunnan ja kulttuurin tuntemukseen liittyviä aiheita. Korona vaikutti tulokseen huomattavasti, sillä edellisvuonna kaikki opetusryhmät käsittelivät aihetta opetuksessaan.

45 % opetusryhmistä käsitteli vuoden aikana opetuksessaan suomalaista työelämää ja koulutusjärjestelmää. Pudotusta edellisvuoteen oli 24 %. Lisäksi 48 % ryhmistä käsitteli opiskelijoiden yksilöllisiä oppimistavoitteita. Tämä oli 23 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. 48 % ryhmistä käsitteli opetuksessa molemminpuolista kulttuurin tuntemusta ja edisti kaksisuuntaista integraatiota vuoden aikana. Pudotusta edellisvuodesta oli niin ikään 23 %.

"Olen kyltymätön oppimaan lisää pedagogisia taitoja sekä niksejä erilaisten asioiden opettamiseen."
Luetaan yhdessä -vapaaehtoinen

Syksyn aikana perustettiin yhteensä yhdeksän uutta etäopetusryhmää. Näissä ryhmissä toimi yhteensä 31 vapaaehtoistyöntekijää ja yhdeksän yhteistyökumppania. Ne tavoittivat yhteensä 605 opiskelijaa ja kohtaamisia oli 1351.

Mikäli tarkastellaan ainoastaan etäopetus-ryhmiä, joilla oli kontaktiryhmiä paremmat mahdollisuudet laatia eheä opetus-aihesuunnitelma lukukaudelle, opetuksen sisällölliset tavoitteet saavutettiin kontakti-ryhmiä paremmin. Yhteiskunta- ja kulttuuriaiheista opetusta opiskelijoille tarjosivat kaikki ryhmät ja 67 % ryhmistä käsitteli koulutukseen ja työllistymiseen liittyviä aiheita. Samoin 67 % etäryhmistä edisti kaksisuuntaista integraatiota ja molemmin-puolista kulttuurintuntemusta osana opetusta. Nettioppimateriaaleja ja digitaitojen harjoittelua käsitteli 88 % etäopetusryhmistä, ja myös koko etäopetustoiminta on omiaan edistämään osallistujien tietoteknisiä perustaitoja.

"Odotan keskiviikkoa että voin tulla keskustelemaan ja oppimaan jotain uutta ja mielenkiintoista."
etäryhmän opiskelija

Kaiken kaikkiaan vuoden 2020 tavoitteiden saavuttamista leimaa muutoksen nopeus ja ennakoimattomuus. Tavoitteita asettaessamme emme osanneet aavistaa, mitä tuleva vuosi eteemme tuo. Muutokseen sopeuduttiin kuitenkin nopeasti ja vuosi onnistuttiin kääntämään tulosten osalta varsin voitokkaaksi. Päätavoitteissamme onnistuimme hyvin ja uusi toimintamalli otettiin käyttöön nopeasti, tehokkaasti ja tuloksellisesti.

"Erityisen iloinen olin siitä, että verkoston toiminta on tämänhetkisistä haasteista huolimatta (tai ehkä osittain niiden ansiosta) vahvasti kehitysuralla."
Luetaan yhdessä -vapaaehtoinen

AKTIIVISIA TOIMINNAN NAISIA

Oppimista omaa elämää varten

Kun tulin Tampereelle en osannut puhua suomea. En päässyt viralliselle kielikurssille, koska olin eläkeläinen. Minua alkoi itkettää, kun minä en ymmärtänyt ihmisiä. Se oli tosi vaikeaa ja surullista. Sain lopulta apua ja neuvoja Tampereen Monitoimitalolta, jossa myös Luetaan yhdessä -ryhmä aikaisemmin kokoontui.

Minulla on alusta alkaen ollut korkea motivaatio suomen kielen oppimiseen. Lainasin kirjastosta selkokielisiä kirjoja ja lastenkirjoja ja etsin erilaisia paikkoja missä voisi opiskella suomea. Etsin tietoa netistä ja YouTubesta ja opin sieltä, Valentina toteaa.

Lempioppimateriaalejani ovat Hauska tavata ja Oikeesti aikuisten 2. Niissä on hyvä systeemi ja mielenkiintoisia harjoituksia. Mietin, kuka keksi nämä materiaalit, niissä on juuri se, mitä minä tarvitsen! Oppikirjojen ja muiden materiaalien lisäksi on tärkeää keskustella ja harjoitella puhumista yhdessä kaverin kanssa.

Tulevaisuudessa haaveilen senioreille suunnatusta projektista, jossa opiskellaan suomea Skypessä. Muita suomen kielen opiskelijoita haluan kannustaa: Kaikki riippuu sinusta. Opettaja vain auttaa sinua, sinun täytyy opiskella itse, se on sinun elämäsi. Mä tiedän sen.

Valentina Lavonen, Vuoden opiskelija 2020

Vapaaehtoistyötä yli sukupolvien

Luulen, että olen saanut vapaaehtoistyön mallin jo äidiltäni, olen tehnyt vapaaehtoistyötä eri tavoin jo 1960-luvulta lähtien.

Vapaaehtoistyö ja oppilaat ovat antaneet minulle valtavasti energiaa. Samalla olen saanut myös oppia paljon vieraista kulttuureista. Vapaaehtoistyö on nykyisin osa normaalia arkeani ja joistakin oppilaista olen saanut toivottavasti elinikäisiä ystäviä. Opiskelijoiden onnistumisten ja onnen hetkien jakaminen on vapaaehtoistyön parasta antia.

Muille vapaaehtoisille vinkkini on: olkaa omia itsejänne. Ei tarvita opettajakoulutusta, että opettaminen sujuu. Oppilaat oppivat opettajan persoonan kautta. Sijamuotojen oikeaoppista taivutusta tärkeämpää on antaa opiskelijalle hänen tarvitsemaansa tukea ja luoda myönteistä ilmapiiriä. Anna itsestäsi jotakin vuorovaikutussuhteeseen. Opettaja ei ole neutraali henkilö vailla omaa elämää, mutta omat vaikeudet on hyvä jättää ryhmän ulkopuolelle. Älä ole sinisilmäinen, mutta älä myöskään epäile kaikkea.

Kannustan myös tutustumaan kasvatusfilosofi Paolo Freiren dialogiseseen pedagogiikkaan. Dialoginen oppiminen perustuu oppijoiden keskinäiseen luottamukseen ja oppijoiden kokemusten tietoiseen pohdintaan. Sen mukaan samanaikaisesti opitaan lukemista, kirjoittamista ja yhteiskunnallista tiedostamista. Mielestäni Freiren ajatukset sopivat hyvin Luetaan yhdessä -ryhmiin, joissa opetusta voi rakentaa oppijoiden monien omakohtaisten kokemusten päälle.

Arja Saunamäki, vuoden vapaaehtoinen 2020

Aistit auki uudelle kielelle

Ceylan opiskeli suomen kielen alkeita etäopetusryhmässämme syksyllä 2020. Ryhmän opettajina toimivat Oulun yliopiston suomi toisena ja vieraana kielenä -opintojen opiskelijat. Ryhmässä aloitettiin opiskelu tervehdyksistä ja edettiin teemoittain eteenpäin video- ja kuvamateriaalin avulla keskustellen.

"Luetaan yhdessä -etäryhmässä parasta on puhua ja harjoitella suomea monien ulkomaisten opiskelijoiden kanssa.

Suomalaiset sanat kaikki kuulostavat hyvältä ja mukavalta, mutta minusta sana kaunis on erittäin mukava. Suomen kielen aloittelijoille suosittelen ehdottomasti Suomen mestari- ja Oma suomi -kirjoja.

Minun vinkkini muille suomea opiskeleville on tämä: Puhu ja kuuntele suomea mahdollisimman paljon, katso uutisia, kuuntele radiota ja puhu suomalaisten kanssa.

Kun korona on ohi, haluaisin tavata ja keskustella luetaan yhdessä ryhmän kanssa."

Ceylan Poikela, opiskelija, etäryhmä

Sanapohdintoja ja teekestihaaveita

Ryhmässämme minut tekee iloiseksi rento tunnelma ja kannustava henki. Vaikka uusia opiskelijoita monenlaisista taustoista tulee usein ja taitotaso vaihtelee, kenenkään ei tarvitse arkailla avata suutaan vieraiden kanssaihmisten edessä, eivätkä kulttuurirajat ole yhteistyön tiellä.

Tällä hetkellä suosikkisanani on avaruus. Sen lisäksi, että siinä on miellyttävä soinnillisuus ja hauska astevaihtelu, pidän sen kaksitasoisesta merkityksestä: avaruudessa on kaikki oleva, ja toisaalta avaruutta voi olla näköalassa, kodin sisustuksessa tai kirjan sivulla.

Elokuvavinkkini on Aki Kaurismäen elokuva Toivon tuolla puolen on ihmisläheinen kuvaus pakolaisuudesta ja suomalaisuudesta, sen dialogit ovat vähäeleisyydessään hulvattoman absurdeja, ja miljöö on mielenkiintoinen sekoitus nykypäivää ja tarkemmin määrittelemätöntä, ajatonta "vanhaa aikaa". Tarina näyttää, miten kielimuureja ylitetään, ja päähenkilöiden hyvä tahto ja luottamus lämmittää mieltä. Koska puhetta on niukasti ja visuaalinen kerronta keskeisessä osassa, uskon, että vähemmälläkin suomen taidolla elokuvasta saa paljon irti.

Lauletun musiikin kuuntelu on mukava tapa kartuttaa sanastoa: jos laulu jää soimaan päähän, varmasti siitä painuu mieleen jokunen sanakin sellaisessa kontekstissa, josta sanan merkityksen muistaa. Tai jos laulussa on paljon uusia sanoja, on palkitsevaa, kun ajan myötä sen oppii ymmärtämään paremmin.

Jos pitkät välimatkat eivät estäisi, olisi minusta koronan jälkeen ihanaa pitää ryhmämme kesken teekestit nyyttäriperiaatteella. Ruoka jos mikä avaa keskustelua ja yhdistää ihmisiä, ja yhteinen juhla olisi palkinto jokaiselle hyvästä työstä.

Niina Manner, vapaaehtoinen, etäryhmä

"Puhu rohkeasti tavallisista asioista"

Nazadin opiskelee Seinäjoen Luetaan yhdessä -ryhmässä. Ryhmä on verkoston uusin: se on perustettu syksyllä 2020 yhteistyössä Seinäjoen MONI-infon ja seurakunnan kanssa. Sen onnistui kokoontua väljien tilojen vuoksi koko syksyn ajan turvallisesti. Käytössä olivat turvavälit ja maskit ja käsidesiä kului. Suuri osa ryhmäläisistä osallistui toimintaan pienten lasten kanssa, joten yhteistyökumppanien järjestämä lastenhoitoapu tuli suureen tarpeeseen.

Nazadin on nyt äitiyslomalla ja haluaa oppia puhumaan suomea. Ryhmässä on hyvää myös se, että tapaah muita äitejä ja siellä on lastenhoito, se auttaa paljon, että voin osallistua.

Minusta suomen kielen kaunein sana on kulta.

Kotona luen lapseni kanssa pallerokirjoja, esimerkiksi Tämä on tipu.
Minun vinkkini muille suomen opiskelijoille on: puhu rohkeasti tavallisista asioista.

Kun korona on ohi haluaisin tehdä ryhmäläisten kanssa jotain tavallista, mennä syömään tai yhdessä kahville.

Nazadin Kheder, opiskelija, Seinäjoki

Yhteisiä tavoitteita ja merkityksellisyyden tunnetta

Parasta vapaaehtoistyössä on se, että siinä pääsee auttamaan opiskelijoita, jotka ovat niin motivoituneita oppimaan suomea. Into näkyy opiskelijoiden silmissä. Vaikka ryhmäkoko on välillä ollut iso, kaikki uskaltavat osallistua. Vapaaehtoisten kesken on tultu tutuiksi ja ryhmästä näkyy, että kaikilla on yhteinen tavoite.

Mieleenpainuvia ja iloisia hetkiä ovat usein sanaselityspelit ja niihin liittyvät pienet kömmähdykset. Vaikka selitys saattaakin mennä uutta kieltä opiskellessa väärin, toinen voi silti ymmärtää sen oikein muun muassa kehonkielen avulla. Hirsipuu ja onnenpyörä ovat opiskelijoiden suosikkeja.

-Yritän ajatella hyvin käytännönläheisesti. Annan esimerkkejä, piirrän paljon ja pantomiimiäkin on yritetty. Yksi mieleeni jäänyt muisto liittyy eduskuntavaaleihin. Kävimme ryhmässä läpi vaaliprosessia ja äänestämistä. Valitsimme opiskelijoista kaksi ehdokasta ja teimme oman äänestyksen. Tällaiset harjoitukset ovat antoisia ja sellaisia mistä nautin. Haluan kannustaa kaikkia siihen, että opiskelu olisi mahdollisimman helppoa ja liittyisi opiskelijoiden omaan elämään ja siihen kielitaitoon, jota arjessa tarvitaan.

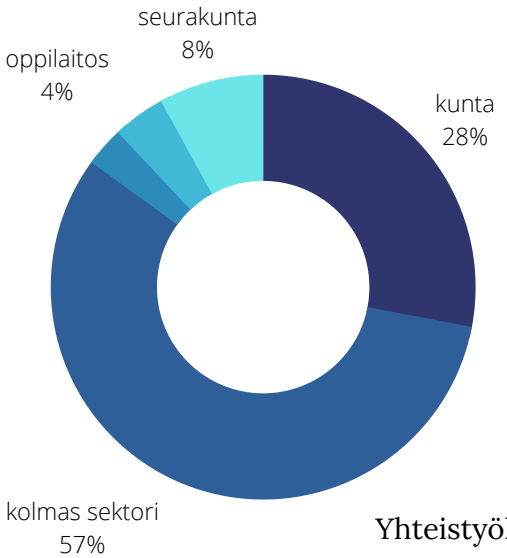
Merkityksellinen työ on ollut minulle aina tärkeää ja koen olevani tyytyväinen tähän hetkeen ja omaan elämääni. Tulevaisuudessa tavoitteenani on olla vaikuttamassa isommin ihmisten elämään maahanmuuttajiin liittyvässä työssä.

Mui Hong, vapaaehtoinen, Helsinki

YHTEISTYÖKUMPPANIT JA VAIKUTTAMISEN KANAVAT

Luetaan yhdessä -verkoston opetus toteutetaan yhteistyössä yhteistyökumppaneiden kanssa. Meillä on laaja, yli 80 organisaation yhteistyöverkosto ja kaikki opetustilat saadaan heidän tuellaan ryhmien käyttöön ilmaiseksi. Yhteistyökumppanit antavat usein ryhmälle materiaaliapua, kuten ilmaista tulostusta ja monistusta. He myös usein jakavat tietoa ryhmistä kontakteilleen. Osa yhteistyökumppaneista tarjoaa verkoston vapaaehtoisille koulutusta sekä koordinoivaa ja opetuksellista tukea etenkin silloin, jos samassa tilassa toimi useampi Luetaan yhdessä -ryhmä.

Vuonna 2020 myös etäryhmämme toteutettiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Yhteistyötahot vastasivat ryhmien teknisestä toteutuksesta, mikä mahdollisti vapaaehtoistemme keskittymisen varsinaiseen opetukseen ja opiskelijoiden kohtaamiseen.

Yhteistyökumppanit toimialoittain

Verkostolla on lisäksi erilaisia hankekumppaneita, kuten Plan Internationalin Voimanaisia ja Kirkon ulkomaanavun Osallisuuden kieltä oppimassa -hanke ja SPEKin Osallistava turvallisuus maahanmuuttajille -hanke. Hankkeiden kanssa kehitetään erityisesti perustoimintaa ja opetusta sekä osallistutaan hankkeiden neuvoa antavaan ohjausryhmätyöhön.

Hankkeissa hyödynnetään myös viestinnällisesti yhteistä kohderyhmää ristiinmarkkinoimalla toimintoja: Voimanaisiahankkeen äiti-tytär-ryhmiä tarjottiin Luetaan yhdessä -verkoston opiskelijoille, joilla oli teini-ikäisiä tyttäriä. Osallisuuden kieltä oppimassa -hankkeen oppimateriaaleja kehitet-tiin yhteistyössä verkoston vapaaehtoisten ja opiskelijoiden kanssa ja valmiit oppimateriaalit tarjottiin hyödynnettäväksi Luetaan yhdessä -ryhmissä. Osallistava turvallisuus maahanmuuttajille -hanke koulutti valtakunnallisesti Luetaan yhdessä -verkoston vapaaehtoistyöntekijöitä turvallisuusteemoista.

Luetaan yhdessä tekee myös aktiivista ja laaja-alaista vaikuttamis- ja verkostotyötä. Verkosto on mukana Selkokielen neuvottelukunnassa, valtakunnallisessa vastaanottotoiminnan ja kotoutumisen tuen järjestöverkostossa, Lukutaitoverkostossa ja Pakolaisavun koordinoimassa vertaistoimijoiden (VeTo-) verkostossa.

YHTEISTYÖKUMPPANIEN KOMMENTTEJA

"Ihanat ja ammattitaitoiset työntekijät Luetaan yhdessä -verkostossa tekevät yhteistyöstä mukavaa ja vaivatonta!"

"Yhteistyö on oikein antoisaa! Mielestämme hyötyä tulee molemmille osapuolille, kun pystymme myös ristiinmarkkinoimaan toimintaamme."

”Koronatilanteen pitkittyessä oli ilo ja helpotus käynnistää suomen kielen etäryhmä yhteistyössä Luetaan yhdessä -verkoston kanssa. Verkoston avulla pääsimme lyöttäytymään yhteen toisen vapaaehtoisporukan kanssa, ja etäryhmä saatiin polkaistua onnistuneesti käyntiin.

Tässä verkoston tuki, koordinointi ja apu olivat ehdottoman keskeisessä asemassa. Verkosto oli ehtinyt kartuttaa jo keväältä hieman kokemusta etäryhmien pyörittämisestä, joten mukaan lähteminen jo valmiita rakenteita omaavaan etätoimintaan oli tehty helpoksi ja miellyttäväksi.

”Luetaan yhdessä verkosto on kyllä yksi meidän parhaimmista yhteistyökumppanistamme. Verkosto antaa kunnalle erityispalvelua, kun palvelee asiakkaita, jotka eivät kuuluu mihinkään palveluun tuona hetkinä."

"Suomen kielen opetukseen ohella asiakkaat saavat saman aikaisesti:

- verkostoitua toistensa kanssa ja saavat kavereita
- toiminta on myös ennaltaehkäisy kun auttaa olla aktiivinen
- asiakas oppii oppimaan
- opetus on yksilöllistä
- kahvitauko toimii monipuolisesti, silloin vietetään mm. lasten synttärijuhlia."

"Luetaan yhdessä -verkoston järjestämät koulutukset ja tapahtumat vapaaehtoisille ovat huippujuttu! Niin hienoa, että myös vapaaehtoisille tarjotaan on kehittymisen, keskustelun ja verkostoitumisen mahdollisuuksia. Näitä emme voisi itse pienenä toimijana millään tarjota, etenkään samalla volyymilla ja ammattimaisuudella."

YHTEISÖN VOIMA KANNATTELI POIKKEUSOLOISSA

Kontaktimuotoisia ryhmiä järjestävä vapaaehtoisten verkosto tuntuu äkkisilmäyksellä olevan herkkä maailman mullistuksille. Vuosi 2020 oli moni tavoin opettelun ja sopeutumisen aikaa, mutta myös tilaisuus oppia uutta ja tulla yhteen uusin tavoin. Mitkä olivat valttikortit, joilla selvisimme viime vuodesta? Mitä opimme ja miten opit vaikuttavat toimintaamme tulevaisuudessa?

Suunnanvalinta ja sopeutuminen

Pohdimme keväällä, käytämmekö poikkeusaikaa kehitystyöhön vai koetammeko luovia uudessa tilanteessa toimintaamme muokaten. Valitsimme jälkimmäisen linjan mottonamme “toiminta jatkuu, tavalla tai toisella”. Puolellamme oli myös vuodenaikoihin liittyvä luonnollinen toiminnan rytmittyminen. Pystyimme keväällä pilotoida etätoimintaa ja skenarioida syksyyn erilaisia vaihtoehtoisia toimintamalleja. Kesällä suunnittelutyö jatkui. Syksyllä olimme valmiita toimintaan etäryhmissä ja kontaktiryhmissä alueilla, joilla tautitilanne sen salli.

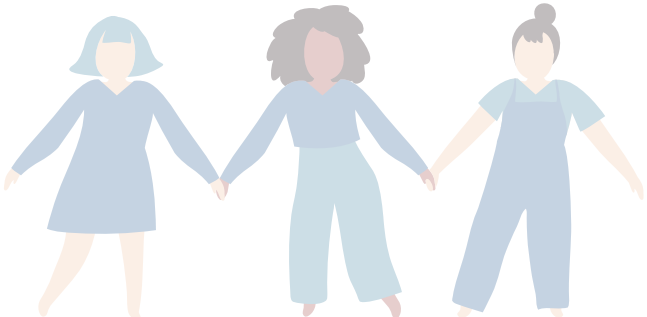
Ennakointi ja digiloikka

Verkosto oli kouluttanut ryhmiä valtakunnallisesti digitaalisten oppimis-aineistojen käyttöön jo ennen epidemiaa. Lisäksi koulutusten jälkeen ehdittiin läpiviedä tablettipilotti, jossa laitteita kokeiltiin ryhmissä. Näistä syistä asenneilmapiiri oli kentällä myönteinen ja luottavainen. Vapaaehtoisten Zoom-ohjaukseen ja koulutuksiin käytettiin paljon resursseja ja koulutustilaisuudet vetivät mukavasti väkeä, kun niihin pystyi osallistua kätevästi omalta kotisohvalta. Luetaan yhdessä -etäopetusryhmien toiminta vakiintui syksyllä 2020 nykyiseen muotoonsa mukaillen perinteistä konseptia.

Motivoituneet ja sitoutuneet vapaaehtoiset

Luetaan yhdessä on ollut ja on tekijöidensä näköinen verkosto. Vapaaehtoisemme ovat valtakunnallisessa mittakaavassa erittäin sitoutuneita ja motivoituneita. Ryhmä-muotoinen etäopetus alkoi vantaalaisten vapaaehtoisten ja kirjaston yhteistyönä ja sen oppien avulla kehitettiin lisää ryhmätoimintaa Zoomiin. Hurjan suosittu kielikahvila kokoontuu edelleen.

Vapaaehtoisemme suhtautuivat turvallisuus-seikkoihin vakavasti. Kokoontuvissa kontakti-ryhmissä pidettiin turvavälejä, jakauduttiin entistäkin kompaktimpiin ryhmiin, käytettiin maskeja ja huolehdittiin hygieniasta. Ryhmien toiminta keskeytettiin ketterästi, jos tilanne niin vaati. Kuitenkin opiskelijoista ja toisistaan huolehtivat vapaaehtoiset tapasivat ulkona, kävivät retkillä ja kävelyllä. Toimisto pyrki tukemaan yhteisöllisyyttä järjestämällä pieniä, matalan kynnyksen virtuaalikahvitteluja.

Viestintä

2020 verkoston sosiaalisen median kanavat täydentyivät opiskelijoille kohdennetulla Instagram-tilillä. Lisäsimme julkaisutoimintaa siellä ja Facebookissa sekä pyrimme tehostamaan sisällöntuotantoa nettisivuilla. Erityisesti artikkeleita kirjoitettiin ja julkaistiin säännöllisesti. Myös uutiskirjeitä lähetettiin tavallista vuotta useammin, jotta turvallisuuteen ja rajoituksiin liittyvä informaatio tavoittaisi vapaaehtoiset ja yhteistyökumppanit tehokkaasti ja oikea-aikaisesti.

Yhteistyö

Luetaan yhdessä verkoston toimintamalli on perustunut kumppanuuksille alueellisten toimijoiden, kuten järjestöjen, kirjastojen ja seurakuntien, kanssa. Etätoiminnan käynnistäminen suurella volyymilla ei olisi ollut mahdollista ilman samaa yhteistyötä. Kuten kontaktiryhmissäkin, kumppanit tarjosivat etäryhmille toiminta-alustan ja viikottaista konkreettista apua Zoomin kanssa. Samalla osallistujia saatiin mukaan paikkakunnilta, joilla ei aiemmin ollut Luetaan yhdessä -toimintaa.

Kuopion ryhmässä vaalittiin yhteishenkeä myös koronan aikana. “On erinomaista, että meillä on whatsappiryhmä! Pian koronan alkamisen jälkeen siellä alkoi tapahtua. Oli mukavaa saada kannustavia, hauskoja viestejä ryhmäläisiltämme. Viestit olivat positiivisia, ei mitään surkutteluja. Ladyt halusivat ilmoitella, että täällä ollaan. Mukavat videoviestit ilahduttivat.” kertoo vapaaehtoinen ohjaaja Kaisa Klemola.

KOHTAAMISIA ETÄNÄ – KORONAVUODEN VALOPILKKU

Koronan hiljennettyä monen paikkakunnan ryhmätoiminnan verkostossa kokeiltiin kokonaan uutta opetuskonseptia, etäryhmiä Zoomissa. Keväällä 2020 tehtiin pilottikokeiluja, joissa vapaaehtoisemme ympäri Suomen tuutoroivat yksittäisiä kielenoppijoita ja auttoivat heitä esimerkiksi opiskelussa. Samaan aikaan vantaalainen Koivukylän kirjasto päätti ryhtyä toimeen yhdessä paikallisen Luetaan yhdessä -ryhmän kanssa: he perustivat yhdessä ensimmäisen kielikahvilan, joka kokoontui torstaisin ja kokosi jopa 20 kielenoppijaa yhteen joka viikko.

Kevään hyvien kokemusten jälkeen päätettiin aloittaa ryhmätoiminta laajemmin uuden lukukauden alkaessa. Yli 30 vapaaehtoista osallistui elokuussa kahdelle Zoom-kurssille, jotka veti raaseporilainen digiopettaja Ritva Kämäri. Syksyllä toimintaan saatiin seitsemän etäryhmää ja kaksi lyhytkurssia. Tavoitteena oli saada tapaamisia arkipäiville ja eri kellonaikoihin, jotta mahdollisimman moni opiskelija löytäisi tarjonnasta itselleen sopivan ryhmän.

Toiminnan perustana oli samanlainen yhteistyömalli kuin kontaktiryhmissä. Luetaan yhdessä -verkosto etsi vapaaehtoiset ja tuki heitä, ja paikallistoimijat tarjosivat toiminnalle teknisen alustan. Lyhytkurssit luotiin yhteistyössä alan opiskelijoiden ja Oulun ja Helsingin yliopistojen kanssa. Viikkoryhmien yhteistyökumppanit ovat Vantaan kirjastot, Kalliolan setlementti, Imatran Kipinä, Jyväskylän Gloria, Kainuun nuotta ja toimintakeskus Sovinto.

Viikko-ohjelmassa oli monenlaista etätoimintaa, jossa keskityttiin tekstitaitoihin, sanasto-opetukseen, vuorovaikutukseen ja käyttökielioppiin. Maanantai-iltaisin kokoontuva *Opitaan kielioppia* on ryhmistä uusin. Se aloitti toimintansa marraskuussa. Tiistaisin kokoontuivat Koivukylän ja Martinlaakson kirjastojen ylläpitämä kielikahvila sekä iltaisin *Luetaan ja keskustellaan* -tekstitaitoryhmä. Keskiviikkoaamupäivissä toimi viikottainen alkeisryhmä ja illoissa ”Suomessa nyt” -työnimellä kulkeva ajankohtaisasioiden keskusteluryhmä. Torstaisin opiskelijat voivat osallistua niin ikään Koivukylän kirjaston etäkielikahvilaan.

Viikkoryhmiin missä päin Suomea tahansa asuvat opiskelijat tulivat matalan kynnyksen periaatteella omien aikataulujensa mukaan. Rajasimme ryhmien opiskelijamäärää sen perusteella, paljonko vapaaehtoisia ohjaajia oli mukana. Useimmiten tunnille otettiin virtuaalisesta odotushuoneesta 12 - 15 opiskelijaa. Ryhmiä mainostettiin sosiaalisessa mediassa, erityisesti Instagramissa.

ETÄRYHMISSÄ OPITTUJA KÄYTÄNTÖJÄ

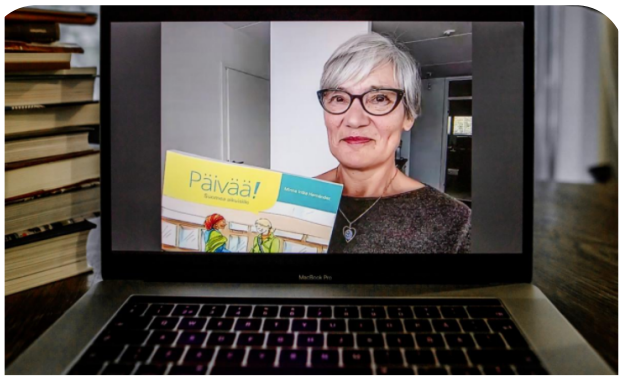
Mikä on onnistuneen etäopetustuokion salaisuus? Keräsimme etäryhmien vapaaehtoisten parhaat vinkit hyödynnettäviksi yhdessä. Monista ryhmistä nousi esiin hyviä käytäntöjä, joilla kielenoppijat rohkaistaan osallistumaan keskusteluun.

Luetaan yhdessä -konseptin mukaisesti monet ryhmät hyödynsivät toiminnassaan pienryhmiä, kuten kontaktiryhmissämmekin tehdään. Pienissä ryhmissä osallistumisen kynnys oli matalampi, ja vapaaehtoinen ohjaaja tuki opiskelijoiden kielitaitoa heihin tutustuttuaan täsmällisemmin. Oppimista tukivat ryhmissä toistuvat rutiinit ja työtavat, yhteinen aloitus, pienryhmät ja lopussa jälleen kokoontuminen yhteen. Lisäksi puheenvuorot jaettiin useimmissa ryhmissä suoraan nimellä. Kun kysymys kohdennettiin tietylle henkilölle, oli helpompaa uskaltaa ottaa oma puheenvuoro. Näissä ryhmissä opiskelijat myös osallistuivat selvästi eniten.

Monissa ryhmissä suosittiin käytetyn sanaston kirjaamista chattiin. Osa selitti sanoja synonyymien tai yksinkertaisten selitysten avulla suomeksi chatissa. Englantia käytettiin apukielenä, jos kaikki osallistujat osasivat sitä. Muuten apukielen käyttö olisi tuntunut poissulkevalta. Apukielen käyttöä tulisikin vähentää heti, kun yhteinen toiminta sujuu opittavalla kielellä.

Ryhmän vapaaehtoisten keskinäinen suunnittelu ja vastuunjako nousi myös esiin keskustelussa hyvistä käytännöistä. Opiskelijoille suunnatun materiaalin tulisi olla mahdollisimman selkeää ja riisuttua varsinkin, jos ryhmässä on paljon alkeistason oppijoita. Omia suunnittelupapereita ei jaettu opiskelijoiden nähtäville.

Luetaan yhdessä -verkoston voima on aina ollut lämminhenkinen yhteisö, johon vapaaehtoiset ja opiskelijat ovat kokeneet kuuluvansa. Mukana toiminnassa oli niin uusia kuin vanhojakin aktiiveja ja jokaisen panos oli yhtä tärkeä ja merkittävä. Kaiken kaikkiaan koronavuoden etäkokeilu opetti, että vaikka oikeaa ihmiskontaktia ei korvaa mikään laite, on kielen oppiminen ja kielen äärellä kohtaaminen mahdollista verkkoyhteyksinkin. Ryhmissä naurettiin, vitsailtiin, uskallettiin heittäytyä ja mokatakin. Sen kertoi niiden suosiokin: opiskelijat ja vapaaehtoiset viihtyivät.

Kaija Heikkilä opettaa Luetaan yhdessä -verkoston suomen kielen ryhmää ryhmä viikoittain Zoomissa. Heikkilä on eläkkeellä oleva ammattikorkeakoulun lehtori.

Kaija Heikkilä opettaa maahan muuttaneille suomea etänä – ”Omakin maailmankuvani laajenee”

Vapaaehtoisia pienryhmän ohjaajia kaivataan lisää. Työhön saa koulutuksen, ja opettajaksi voi ryhtyä ilman opettajan pätevyyttä.

08.10.2020 13:06 LAURA PÖRSTI SIRPA PÄIVINEN

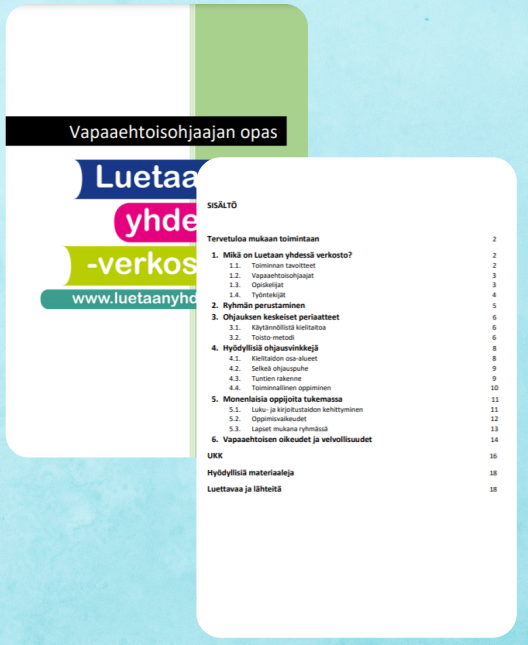
Kaksi iranilaista, yksi filippiiniläinen ja yksi ghanalainen opiskelija, **Kaija Heikkilä** luettelee edellisiltana verkossa kokoontuneen Luetaan yhdessä -pienryhmänsä osallistujia. He olivat olleet koolla ensimmäistä kertaa: harjoittelivat esittäytymistä ja keskustelivat opiskelijoiden tavoitteista.

- Tänä syksynä keskustelemme joka kerta jostakin uutisesta, ensi kerralla *Selkosanomien* jutusta suomalaisista marjoista, Heikkilä valottaa.

Hän on toiminut valtakunnallisen Luetaan yhdessä -verkoston vapaaehtoisena opettajana jo viiden vuoden ajan. Opetuksen tavoite on tukea maahan muuttaneiden, erityisesti naisten,

UUDET MATERIAALIT

Vuoden aikana verkostossa tuotettiin lukuisia materiaaleja vapaaehtoisten käyttöön. Näitä olivat Zoomin käyttöön liittyvät videot, etäohjausryhmille tehty opetusmateriaali, selkokielinen ja kuvallinen koronaohjeistus, kevään ja syksyn tuntisuunnitelmat, webinaarien tallenteet ja päivitetty vapaaehtoisohjaajan opas.

Vapaaehtoisten ohjaajien opas uudistettiin kokonaan. Siihen yhdistettiin aiempia ohjeita ja lisättiin uutta sisältöä vapaaehtoisten toiveiden perusteella.

Etäopetuksen tueksi koottiin opetusmateriaalia suomen kielen alkeiden opetukseen ja edistyneemmille oppijoille. Alkeismateriaalissa tutustuttiin 16 eri teemaan.

Selkokielinen ja kuvallinen koronaohjeistus toteutettiin vapaaehtoisten toiveesta.

Tuntisuunnitelma päivitettiin kevät- ja syyslukukaudelle. Niihin lisättiin yhteiskunnallisia ja naisen asemaan liittyviä teemoja.

YouTube

Webinaaritallenteita editoitiin ja julkaistiin yhteensä 4 kappaletta, jotta vapaaehtoisillamme oli mahdollisuus tutustua niihin myös myöhemmin.

Zoomin käyttöohjevideoita nauhoitettiin kolme kappaletta. Niitä hyödynsivät myös yhteistyökumppanimme.

VERKOSTON YHTEINEN DIGILOIKKA – WEBINAAREJA JA ETÄFESTARIT

Keväisin verkostossa on totuttu aluekoulutuksiin, jotka on toteutettu aiemmin yhteistyökumppaneiden kanssa. 2020 kokeiltiin kokonaan uutta koulutusmuotoa, webinaaria. Kevään koulutuksiin haluttiin vuorovaikutuksellista henkeä, joten kutsuimme asiantuntijavieraat keskustelemaan kanssamme ajankohtaisesta etäohjauksesta, positiivisesta pedagogiikasta ja puhekielenopetuksen lähtökohdista.

28. huhtikuuta verkostossa aloitettiin kolmen webinaarin sarja. Yhteensä webinaareja seurasi yli 150 katsojaa. Ensimmäisessä Zoom-webinaarissa oli vieraana vapaaehtoisia, jotka ovat rohkeasti kokeilleet suomen kielen ohjausta etäyhteyksien varassa. Keskustelimme webinaarissa Arja Saunamäen, Eija Merikoski-Järvisen ja Tuire Kajasvirran kanssa heidän kokemuksistaan ja saimme runsain mitoin käytännön vinkkejä etäopetukseen.

5. toukokuuta tapasimme Maria Ahlholmin alkuvaiheen puhekielen omaksumista käsittelevässä webinaarissa. Maria Ahlholm on yliopistonlehtori Helsingin yliopistossa. Webinaarin viesti oli selkeä: alkuvaiheessa kannattaa keskittyä kuullunvaraiseen kielenoppimiseen. Jotta tämä onnistuisi, tarvitaan sosiaalisesti turvallinen ympäristö.

12. toukokuuta vieraanamme oli Kaisa Vuorinen, erityisopettaja ja positiviisen pedagogiikan asiantuntija sekä väitöstutkija Helsingin yliopistosta. ”Positiivinen pedagogiikka tarkoittaa ennen kaikkea sitä, että annetaan jokaiselle opiskelijalle mahdollisuus onnistua

koulutukset tavoittivat yhteensä

1003

vapaaehtoista

603

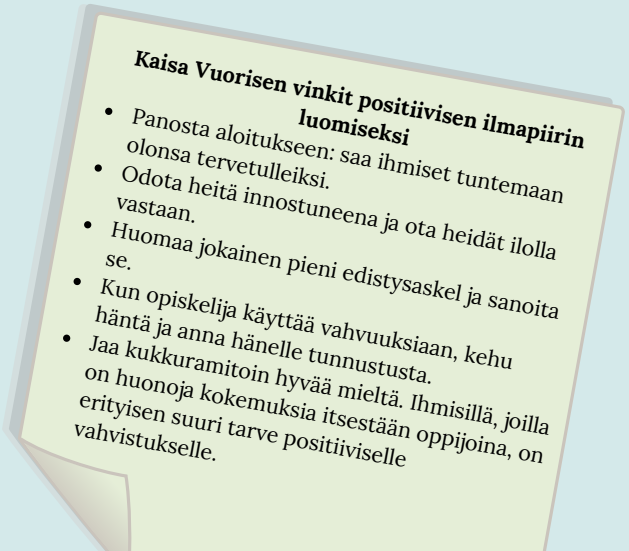
webinaaritallenteiden katselukertaa

403

osallistujaa webinaareissa

15

webinaaria ja vertaiskohtaamista:
2 Zoom-koulutusta
3 ohjevideota Zoomin käytöstä
4 webinaaria
3 työpajaa
3 vertaistapaamista vapaaehtoisille

opintopolulla ja autetaan jokaista löytämään omat kykynsä ja vahvuutensa", tiivisti Vuorinen. Hän kannusti ohjaajia antamaan mahdollisimman paljon positiivista, kannustavaa palautetta ja luomaan yhteenkuuluvuudentunnetta ryhmissä.

Myös vuosittainen syysseminaari toteutettiin etäyhteyksin. Luetaan yhdessä -festareina mainostettu tapahtuma järjestettiin 30.9. - 3.10.2020 ja se sisälsi kolme työpajaa ja webinaarin. Webinaarissa kuultiin Jade-toimintakeskuksen vapaaehtoista Anita Rautamäkea ja Pääkaupunkiseudun omaishoitajat ry:n Tuulikki Hakalaa iäkkäiden kielenoppijoiden tarpeista sekä toiminnallisen kieliopin opetuksen asiantuntijaa, aineenopettaja Nina Maunua. Lisäksi yleisöä hemmoteltiin lavarunoudella ja lopuksi palkittiin vuoden vapaaehtoinen ja vuoden opiskelija.

Varsinaista seminaaripäivää edelsivät iltatyöpajat, joissa pohdittiin verkoston strategiaa ja arvoperustaa, käsiteltiin vapaaehtoistyössä jaksamista ja merkityksellisyyden tunteita sekä tarkasteltiin kielitaidon tasokuvausta Luetaan yhdessä -ryhmien näkökulmasta.

Maria Ahlholmin vinkit alkuvaiheen kielen opetukseen

1.) Suunnittele, mitä puhut. Puhu vain tarpeellinen. Anna oppijan käyttää kieltä.

2.) Luo turvallinen ilmapiiri, jossa ei ole pelkoa kasvojen menetyksestä. Aikuista kielenoppijaa hidastaa usein virheiden pelko.

3.) Luo mahdollisuuksia osallistumiseen: opeta fraaseja, joilla oppija voi osallistua keskusteluun, vaikkei ymmärtäisikään kaikkea.

4.) Vie alkeisoppija kokemusten äärelle. Kokeminen, tekeminen ja keskusteleminen tukevat muistinvaraista oppimista.

5.) Tue arvaamista ymmärtämisstrategiana: havainnollista päivän aihetta esittämällä, näyttämällä kuvia, videoita ja lehtileikkeitä.

6.) Valokuvat toimivat paremmin kuin piirretyt kuvat. Luku- ja kirjoitustaidottomuus vaikuttaa myös siihen, miten oppija katsoo ja ymmärtää kuvia.

Yksi ilonaihe olivat lavarunot, jotka olivat sydämen puhetta - en muulla tavalla osaa niitä kuvailla.

" Yllättävää kyllä, mutta Zoomissa te toimiston väki tulitte varmaan kaikille tutummiksi kuin isommissa seminaareissa."

Luetaan yhdessä - henkilöstön ammattitaitoinen ja vapaaehtoiset huomioiva ote saa minut aina iloiseksi.

"Ohjelma oli selkeä ja hyvin jaoteltu aihekokonaisuuksiin. Tekeminen oli jäsenneltyä, tavoitteellista ja osallistavaa. Sain oivalluksia ja työkaluja."

"Taukoevät oli ihana idea, huomaavainen ele teki minut iloiseksi!"

VIESTINTÄ

Vuoden aikana panostettiin erityisesti koronan vaikutuksista tiedottamiseen sekä entistä monipuolisemman sisällön kehittämiseen. Verkoston ulkoinen viestintä tapahtui pääasiassa sähköisesti uutiskirjettä, nettisivuja, sosiaalista mediaa ja sähköpostia hyödyntäen.

Uutiskirjeessä verkosto tiedottaa vapaaehtoisille ja muille kiinnostuneille verkoston ajankohtaisista asioista. Vuonna 2020 uutiskirjettä julkaistiin entistä useammin, yhteensä 10 kertaa. Uutiskirjeen tilaajien määrä oli 1372 henkilöä. Tilaajamäärä nousi edelliseen vuoteen verrattuna 265 henkilöllä, eli 19 %.

Täysin uutena viestintäkanavana otettiin käyttöön myös Instagram, jonka sisältö on suunnattu suomen kielen oppijoille. Postauksissa paitsi mainostettiin etäryhmiä, tuotiin esille kielenopiskeluvinkkejä, erilaisia oppimateriaaleja ja vastattiin usein kysyttyihin kysymyksiin. Alle vuodessa sivu on kerännyt yli 500 seuraajaa.

Facebook-sivujen päivitykset käsittelivät verkoston toimintaa, uusia oppimateriaaleja, maahanmuuton tutkimuksia ja ajankohtaisia uutisia, yhteistyökumppaneiden hyviä käytäntöjä, suomalaisen kulttuurin ja yhteiskunnan tärkeitä aiheita sekä erilaisia hyvän mielen nostoja ja oivalluksia. Viestintätyylissä pyrittiin selkeään ja lämpimään ilmaisuun keskusteluun kannustaen. Vuoden aikana Facebook-sivujen seuraajamäärä kasvoi 2930 seuraajaan, kasvua oli edelliseen vuoteen verrattuna 830 henkilöä eli 28 %.

2093 seuraajaa, **+ 28 %**
201 julkaisua

535 seuraajaa
36 julkaisua
uusi viestintäkanava

2093 tilaajaa, **+ 19 %**
10 uutiskirjettä

34 artikkelia nettisivuilla
+ 36 %

14 377 kävijää kotisivuilla
22 663 käyntikertaa

Kuva: Otteita verkoston Instagram-tililtä

Nettisivuille kirjoitetuissa artikkeleissa haluttiin nostaa esille kielen oppimiseen, oppimisen tukemiseen ja vapaaehtoistyöhön liittyviä aiheita. Henkilökuvissa esiteltiin sekä verkoston opiskelijoiden että vapaaehtoisten ajatuksia toiminnastamme. Artikkeleja julkaistiin yhteensä 34, mikä on yhdeksän artikkelia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Koivukylän Lähisanomat | 2/2020

Luetaan yhdessä-verkosto edistää maahanmuuttajien lukutaitoa ja kotoutumista

Koivukylän Luetaan yhdessä-ryhmä opiskelee Kirnussa

Mistä kaikki alkoi?

Kolmen opiskelijan kertomus

Ryhmistä, etäryhmistä ja vapaaehtoistoiminnasta tiedottamisessa hyödynnettiin monipuolisesti sosiaalista mediaa, paikallislehtiä, valtakunnallisia ja alueellisia yhteistyöverkostoja, sekä muun muassa *kotouttamisentukena.fi*- ja *toimeksi.fi*-portaaleja. Koronan vuoksi perinteeksi muodostuneita live-tapahtumia, kuten Maailma kylässä -festivaalia tai vapaaehtoistyön messuja ei tänä vuonna järjestetty. Verkoston keskushenkilöitä kutsuttiin kuitenkin puhumaan toiminnastamme eri organisaatioiden järjestämiin tilaisuuksiin.

Verkosto oli mukana *kotoutumisentukena.fi*-sivuston esittelyvideossa ja some-kampanjassa yhtenä yhteistyökumppanina. Videon voit katsoa täällä:
https://www.youtube.com/watch?v=I1zlAHfwSv8

HALLINTO

Verkostolla on ollut toimintaa vuodesta 2004 lähtien ja se toimii Suomen Akateemisten Naisten Liitto (SANL) ry:n alla. Toimintaa ohjaa ja valvoo SANL:n vuosittain nimeämä ohjausryhmä. Verkoston hallintoa toteutettiin SANL:n strategian mukaisesti.

Luetaan yhdessä -verkoston toimintaa rahoitti vuonna 2020 pääasiassa STEA 194 000 euron avustuksella. Lisäksi STEA-avustusta oli käytettävissä vuonna 2019 vuodelta siirtynyt avustus 5685 euroa. Verkosto sai avustusta myös 16 000 euroa oppimateriaaleihin Wihurin säätiöltä. Verkosto aloitti 2018 Opetushallituksen Erasmus+-rahoituksella toimivan Vertaistukea Euroopassa -liikkuvuushankkeen, johon se sai tukea kokonaisuudessaan 55 830 euroa vuosiksi 2018–2020. Vuodelle 2020 kyseistä avustusta oli käytettävissä 8279 euroa. Edellä mainittujen avustusten lisäksi verkosto sai muutamia pieniä tukimääriä erilaisilta toimijoilta. Yhteensä vuodelle 2020 tarkoitettuja avustuksia oli 224 963 euroa.

Suurimmat kulut muodostuivat opiskelijoiden työntekijöiden palkkakustannuksista, ryhmien materiaaleista ja vapaaehtoistyöntekijöiden koulutuksista. Henkilöstökulut 140 010 € ja kirja- ja materiaalikulut 14 802 €. Koronatilanteen vuoksi vuoden kulurakenne koulutusten osalta poikkesi oleellisesti edellisvuosista, sillä tilojen ja tarjoilujen sijaan varoja kului puhuja- ja ohjelmistokuluihin: ulkopuoliset palvelut sisältäen kouluttajien palkkiot olivat 6682 €, puhelin- ja toimistokulut sisältäen ryhmien nettikulut olivat 4477 € ja ohjelmistokulut olivat 1211 €. Koulutusten ruokailu- ja tarjoilukulut olivat 3168 € sisältäen etäseminaariin osallistuneille lähetetyt taukoevät.

Luetaan yhdessä -verkostossa työskenteli vuonna 2020 vakituisesti kolme kokopäiväistä työntekijää: toiminnanjohtaja, asiantuntija ja maaliskuussa uutena työntekijänä aloittanut kouluttaja.

RUNOTERVEHDYS

How many

“how many languages do you speak?”

“... that depends. do you mean,
how many languages do you know words in, or
how many languages have taken courses in, or
how many languages can you swear and laugh in, or
how many languages can you ask directions in, or
how many languages
hum and swish on your tongue and gleam in your eye, or
how many languages have you whispered and moaned love in, or
how many languages
have you spoken before your first cup of coffee, or
how many languages have you been lost in, or
how many languages you write poetry in, or
how many languages were your bedtime stories in as a child, or
how many languages rustle in your bone marrow, or
is this just small talk? Cause I don’t speak that.”

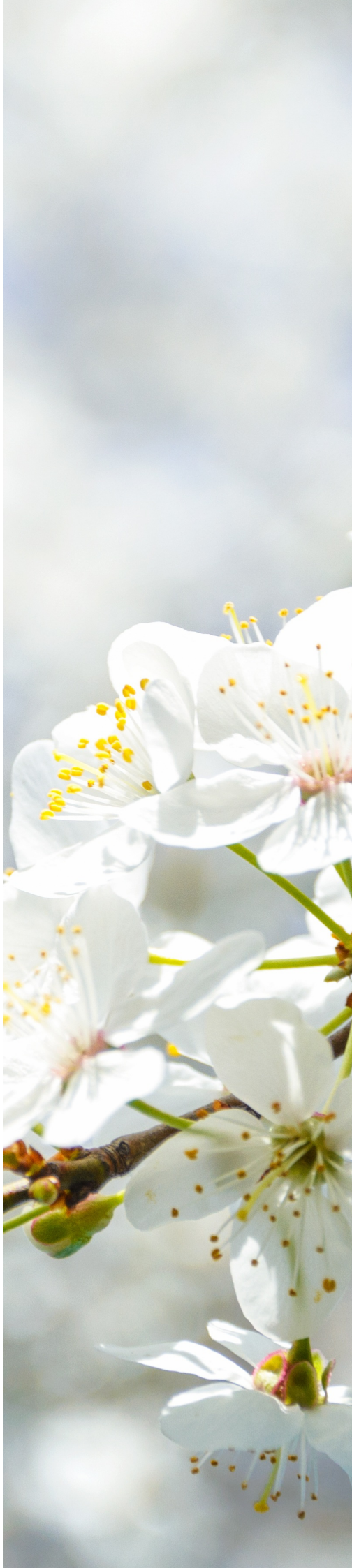
Ulkopuolelta

Lihassani haravoidaan ja istutetaan valheet.
Ihollani eivät kasva raja ja jyvä,
Luuni eivät kuulu maahan ja multaan ja uskoon,
Kieleni on sanoissasi, runoni on kielelläsi.
En ole maa, en ole maalainen,
en ole ulkomaalainen.
Olen ulkoilmalainen.
Olen ilmakupla maassasi, mullassasi,
kielessäsi, ihon alla, jota kasvattaa ja istuttaa
Uudet ajatukset.
Hengitä minua syvään
ja avaa silmäsi.

Diliana Stoyanova

Kirjoittaja on bulgarialais-suomalainen lava- ja äänirunoilija ja jatkotutkija Helsingistä. Diliana esiintyi Luetaan yhdessä -verkoston syysseminaarissa 2020.

instagram: @dilianastoyanovapoetry
facebook: @DilianaStoyanovaPoetry

Luetaan yhdessä -verkosto

www.luetaanyhdessa.fi